

POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jacek Błaszczyk

SSN Michał Laskowski

SSN Barbara Skoczowska

SSN Tomasz Artymiuk

Protokolant Małgorzata Sobieszczańska

przy udziale prokuratora Jerzego Kopcia

w sprawie **X. Y.**

oskarżonego o czyny z art. 148 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 7 maja 2025 r.,

zażalenia obrońcy oskarżonego

od postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2025 r., III KK 10/24,

o zastosowaniu wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać zaskarżone postanowienie w mocy.

Waldemar Plóciennik Tomasz Artymiuk Jacek Błaszczyk Michał Laskowski Barbara Skoczowska

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 20 września 2021 r., sygn. akt II K 46/17, X. Y. został skazany na karę łączną dożywotniego pozbawienia

wolności (kara ta była konsekwencją wymierzenia oskarżonemu m.in. czterech jednostkowych kar dożywotniego pozbawienia wolności i kary 25 lat pozbawienia wolności za zbrodnie zabójstwa). Orzeczenie Sądu pierwszej instancji, zostało, pomijając kwestię ograniczenia możliwości skorzystania z warunkowego przedterminowego zwolnienia, utrzymane w mocy we wskazanym zakresie wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 21 marca 2023 r. Wyrok Sądu odwoławczego został uchylony wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2025 r., III KK 10/24, z powodu stwierdzenia zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. W związku z ustaniem wykonywania kary, Sąd Najwyższy zastosował wobec X. Y. tymczasowe aresztowanie na okres 3 miesięcy, tj. do dnia 1 lipca 2025 r.

Orzeczenie Sądu Najwyższego o zastosowaniu środka zapobiegawczego zaskarżone zostało zażaleniem obrońcy oskarżonego. Skarżący, wskazując, że zażalenie dotyczy całości orzeczenia, zarzucił „rażące naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na treść orzeczenia, a to:

1. art. 249 § 1 k.p.k. w zw. z art. 258 § 2 k.p.k. poprzez niezasadne przyjęcie, że w niniejszej sprawie na obecnym etapie postępowania, zachodzi przesłanka stosowania tymczasowego aresztowania w postaci konieczności zapewnienia prawidłowego toku postępowania, podczas gdy biorąc pod uwagę zaawansowany etap postępowania oraz fakt realnej izolacji penitencjarnej oskarżonego X. Y. wobec odbywania przez niego dożywotniego pozbawienia wolności orzeczonej względem oskarżonego na mocy wyroków zapadłych w innych niż przedmiotowa sprawach – stosowanie tymczasowego aresztowania na obecnym etapie nie jawi się jako konieczne w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania”.

Odwołując się do tak sformułowanego zarzutu skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości. W uzasadnieniu zażalenia wskazano dodatkowo, że w związku z izolacją oskarżonego nie istnieje aktualna i realna obawa utrudniania przez oskarżonego postępowania, a nadto że Sąd Najwyższy niesłusznie ustalił, iż jedynie tymczasowe aresztowanie może skutecznie wypełnić cele środków zapobiegawczych i prawidłowo zabezpieczyć tok dalszego

postępowania, co powoduje, że stanowisko Sądu wskazujące na to, że potrzeba zastosowania tymczasowego aresztowania uzasadniona jest grożącą surową karą, która może motywować oskarżonego do wpływania na tok prowadzonego postępowania, jest błędne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest oczywiście bezzasadne.

Stosownie do art. 249 § 1 k.p.k. środki zapobiegawcze stosuje się w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, gdy zebrane dowody wskazują na duże prawdopodobieństwo, że oskarżony popełnił przestępstwo. Cel związany z zabezpieczeniem prawidłowego toku postępowania dotyczy wszystkich środków zapobiegawczych, zatem stanowisko skarżącego kwestionujące z jednej strony potrzebę dalszego zabezpieczenia prawidłowości postępowania, a z drugiej wskazujące na możliwość zastosowania wobec oskarżonego nieizolacyjnego środka zapobiegawczego jest wewnątrznie sprzeczne. Jest oczywiste, że w sprawie spełniona została ogólna przesłanka stosowania środka zapobiegawczego w postaci dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez oskarżonego zarzucanych mu czynów. Prawdopodobieństwo to wynika ze zgromadzonych w sprawie dowodów i znajduje potwierdzenie w treści wyroku Sądu pierwszej instancji (warto przypomnieć, że orzeczenie kasatoryjne wydane zostało wyłącznie z powodu zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej związanej z nienależytą obsadą Sądu Apelacyjnego). Sąd Najwyższy trafnie uznał, że potrzeba zabezpieczenia prawidłowości dalszego postępowania karnego jest nadal aktualna. W tym aspekcie nie mają istotnego znaczenia argumenty skarżącego wskazujące na fakt, że oskarżony odbywa karę dożywotniego pozbawienia wolności orzeczoną w innych sprawach. Po pierwsze, co zauważa sam autor zażalenia, tymczasowe aresztowanie wykonywane jest w innych rygorach niż kara pozbawienia wolności. Istotniejsze wszakże jest to, że nie da się przewidzieć wszystkich sytuacji, które mogłyby doprowadzić do tego, że prawomocnie orzeczone kary nie byłyby wykonywane, a wówczas, tok postępowania karnego, w którym nieprawomocnie orzeczono karę dożywotniego pozbawienia wolności, nie byłby niczym zabezpieczony. Słusznie w zaskarżonym postanowieniu uznano także, że jedynym

środkiem, który zabezpieczyć może skutecznie dalsze postępowanie jest tymczasowe aresztowanie. Zgodnie z art. 258 § 2 k.p.k., jeżeli sąd pierwszej instancji skazał oskarżonego na karę pozbawienia wolności nie niższą niż 3 lata, potrzeba zastosowania tymczasowego aresztowania może być uzasadniona grożącą oskarżonemu surową karą. Jak wspomniano już wcześniej, oskarżonemu wymierzono m.in. cztery kary jednostkowe dożywotniego pozbawienia wolności i jedną karę 25 lat pozbawienia wolności, łącznie karę dożywotniego pozbawienia wolności ze stwierdzeniem, że o warunkowe zwolnienie może się on ubiegać nie wcześniej niż po odbyciu 35 lat kary pozbawienia wolności. W świetle tych okoliczności, zawarte w art. 258 § 2 k.p.k. domniemanie ewentualnego utrudniania postępowania w związku z zagrożeniem surową karą, staje się realne.

Kierując się powyższym, orzeczono jak na wstępie.

Jacek Błaszczuk

Waldemar Płóciennik

Michał Laskowski

Tomasz Artymiuk

Barbara Skoczowska

[PŁ]

[r.g.]